

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правове регулювання діяльності

в сфері надання фінансових послуг/FINTECH)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання діяльності в сфері надання фінансових послуг/FINTECH» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 22 с.

Розробник:
Янишен Віктор Петрович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1
(протокол № 11 від 21 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Борисова Валентина Іванівна, кандидат юридичних наук,
професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	11
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	12
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	14
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання діяльності в сфері надання фінансових послуг/FINTECH» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором	За вибором
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2022-2023	Рік підготовки: 2022-2023
		Семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120		1–2	1–2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових і практичних знань у сфері надання фінансових послуг, функціонування ринку фінансових послуг, інноваційних фінансових технологій, а також захисту прав клієнтів (споживачів) фінансових послуг.

Завдання:

– формування необхідних сучасному юристу комплексу юридичних компетенцій у сфері фінансових послуг, сучасних інноваційних фінансових технологій;

– набуття розуміння загальних організаційно-правових засад функціонування ринку фінансових послуг, діяльності надавачів фінансових та/або супровідних послуг, державного регулювання та нагляду за такою діяльністю;

– розвиток навичок і вмінь здійснення аналізу вітчизняного, зарубіжного та міжнародного законодавства, що регулює відносини з надання/одержання фінансових послуг, захисту прав клієнтів (споживачів) фінансових послуг;

– визначення актуальних проблем у сфері регулювання фінансових послуг та ефективних механізмів їх подолання;

– дослідження прикладних проблем регулювання фінансових послуг, становлення та розвитку фінансових технологій;

– формування здібностей проведення правового аналізу договору про надання фінансових послуг;

– опанування вмінням застосування положень вітчизняного законодавства, законодавства зарубіжних країн та міжнародного законодавства при вирішенні практичних завдань.

Пререквізити: «Цивільне право», «Фінансове право», «Договірне право», «Захист прав споживачів», «Деліктне право».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Оцінювати природу і характер відносин у сфері фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринку фінансових послуг та виявляти розуміння механізмів правового регулювання цих відносин.
РН-2.	Визначати поняття «фінансові послуги», «фінансові технології (FinTech)», «ринок фінансових послуг».
РН-3.	Застосовувати положення міжнародних, європейських та

	національних правових актів для вирішення спорів, які виникають з приводу фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринку фінансових послуг.
РН-4.	Оцінювати природу і характер відносин у сфері державного регулювання та нагляду на ринках фінансових послуг.
РН-5.	Застосовувати положення міжнародних, європейських та національних правових актів для вирішення спорів, які виникають з приводу фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринку фінансових послуг.
РН-6.	Формулювати правові позиції при вирішенні практичних завдань, пов'язаних із фінансовими послугами, фінансовими технологіями (FinTech), ринком фінансових послуг, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
РН-7.	Дискутувати зі складних правових проблем, пов'язаних із питаннями фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринком фінансових послуг, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
РН-8.	Опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності у сфері фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринку фінансових послуг.
РН- 9.	Знаходити нормативно-правові акти, які регулюють відносини у сфері фінансових послуг.
РН-10.	Аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства, яким регулюються фінансові послуги, фінансові технології (FinTech), ринок фінансових послуг.
РН-11.	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі у сфері застосування законодавства при вирішенні спорів, пов'язаних із питаннями фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринком фінансових послуг.
РН-12.	Обґрунтовувати свою правову позицію на різних стадіях застосування законодавства при вирішенні спорів, пов'язаних із питаннями фінансових послуг, фінансових технологій (FinTech), ринком фінансових послуг.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК17. Здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих

правових інститутів.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Ринки фінансових послуг

Поняття та сутність ринку фінансових послуг. Функції та значення ринку фінансових послуг. Формування та розвиток ринку фінансових послуг в Україні та світі. Основні інструменти на ринку фінансових послуг. Структура ринку фінансових послуг. Види ринків фінансових послуг: професійні послуги на ринках банківських послуг, страхових послуг, інвестиційних послуг, капіталу та інших видах ринків, що забезпечують обіг фінансових активів.

Учасники ринку фінансових послуг. Поняття та правовий статус учасників ринку фінансових послуг: надавач фінансових послуг; клієнт. Особливості створення та діяльності фінансових компаній та ломбардів. Відносини надавача фінансових та/або супровідних послуг з клієнтами. Захист прав клієнтів фінансових послуг. Відповідальність за порушення прав споживачів.

Державне регулювання та нагляд на ринку фінансових послуг. Загальні засади державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг. Державний нагляд за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг: види та форми. Пруденційний нагляд. Нагляд за ринковою поведінкою. Нагляд на консолідованій основі. Нагляд за діяльністю фінансових компаній та ломбардів. Державне регулювання та нагляд на ринку фінансових послуг: європейський та міжнародний досвід.

Модуль 2. Фінансові та супровідні послуги

Поняття, правова природа та види фінансових та супровідних послуг. Розвиток фінансових послуг в Україні. Фінансові та супровідні послуги в системі об'єктів цивільних прав. Принципи надання фінансових і супровідних послуг.

Здійснення діяльності з надання фінансових і супровідних послуг. Таємниця фінансової послуги та конфіденційність інформації про надання фінансової послуги.

Договір про надання фінансової послуги. Поняття та правова природа договору про надання фінансової послуги. Форма та зміст договору про надання фінансової послуги. Порядок укладення договору про надання фінансової послуги. Підстави, порядок та правові наслідки зміни та припинення дії договору про надання фінансової послуги.

Міжнародні фінансові операції. Міжнародне фінансування (синдиковані кредити, проектне фінансування, передекспортне фінансування, тощо). Забезпечення фінансових операцій, особливості забезпечення в міжнародних трансакціях.

Модуль 3. Фінансові технології (FinTech)

Фінансові технології в Україні та світі. Поняття та сутність фінансових технологій. Регуляторна політика у сфері фінансових технологій. Використання хмарних технологій на фінансовому ринку.

Віртуальні активи. Поняття та правовий статус віртуальних активів. Учасники ринку віртуальних активів. Послуги, пов'язані з оборотом віртуальних активів. Державне регулювання обороту віртуальних активів.

Інноваційні фінансові технології: комп'ютерне проектування, аналіз Big Data, blockchain, автоматизація, роботизація і використання штучного інтелекту, біометрія, токенизація тощо. Інноваційні фінансові технології у сфері платіжних послуг.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквиуми	Самостійна робота

					тощо	
		Модуль 1. Ринки фінансових послуг				
1		Тема 1. Поняття та сутність ринку фінансових послуг	12	2	2	8
2		Тема 2. Учасники ринку фінансових послуг	12	2	2	8
		Тема 3. Державне регулювання та нагляд на ринках фінансових послуг	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>24</i>
		Модуль 2. Фінансові та супровідні послуги				
3		Тема 1. Поняття, правова природа та види фінансових та супровідних послуг	12	2	2	8
4		Тема 2. Договір про надання фінансової послуги	12	2	2	8
5		Тема 3. Міжнародні фінансові операції	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>24</i>
		Модуль 3. Фінансові технології (FinTech)				
8		Тема 1. Фінансові технології в Україні та світі	12	2	2	8
		Тема 2. Віртуальні активи	12	2	2	8
		Тема 2. Інноваційні фінансові технології	24	4	4	16
		<i>Разом</i>	<i>48</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>32</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота

		Модуль 1. Ринки фінансових послуг				
1		Тема 1. Поняття та сутність ринку фінансових послуг	12	2	-	10
2		Тема 2. Учасники ринку фінансових послуг	12	-	-	12
		Тема 3. Державне регулювання та нагляд на ринку фінансових послуг	12	-	-	12
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>34</i>
		Модуль 2. Фінансові та супровідні послуги				
3		Тема 1. Поняття, правова природа та види фінансових та супровідних послуг	12	2	-	10
4		Тема 2. Договір про надання фінансової послуги	12	-		12
5		Тема 3. Міжнародні фінансові операції	12	-	2	10
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>32</i>
		Модуль 3. Фінансові технології (FinTech).				
8		Тема 1. Фінансові технології в Україні та світі	12	-	-	12
9		Тема 2. Віртуальні активи	14	-	2	12
		Тема 2. Інноваційні фінансові технології	22	2	-	20
		<i>Разом</i>	<i>48</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>44</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правове регулювання діяльності в сфері надання фінансових послуг/FINTECH)» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу
і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max	max	max	max	max	max	max	max
20	10	15	10	15	10	20	100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у
------------------------	-----	--

		<p>тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	90	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
Зараховано	85	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	75	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

**7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти
денної/заочної форми навчання**

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

2. Конвенція Організації Об'єдинених Націй об використанні електронних повідомлень в міжнародних договорах : Міжнародний документ від 23.11.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71/stru#Stru (дата звернення: 31.07.2022).

3. Типовий закон ЮНСІТРАЛІ про електронні підписи : Міжнародний документ від 05.07.2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_937 (дата звернення: 31.07.2022).

4. Типовий закон про електронну торгівлю Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі : Міжнародний документ від 16.12.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_321/card2#Card (дата звернення: 31.07.2022).

5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. Дата оновлення: 15.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

6. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. Дата оновлення: 01.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

7. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Дата оновлення: 01.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

8. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. Дата оновлення: 01.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

9. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. Дата оновлення: 01.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

10. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. Дата оновлення: 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

11. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. Дата оновлення: 31.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

12. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Дата оновлення: 15.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
13. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. Дата оновлення: 13.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
14. Про споживче кредитування : Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. Дата оновлення: 17.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
15. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. Дата оновлення: 15.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
16. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-IX. Дата оновлення: 11.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. Дата оновлення: 11.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
18. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (дата звернення: 31.07.2022).
19. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій : Постанова Національного банку України від 03.12.2003 р. № 516. Дата оновлення: 1.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text> (дата звернення: 31.07.2022).

Основна література

1. Ковальчук К. Ф., Архірейська Н. В., Валенюк Н. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Дніпро : НМетАУ, 2018. 135 с.

2. Левченко В. П. Ринок небанківських фінансових послуг України: теорія, методологія, практика : монографія. Тернопіль, 2017. 430 с.
3. Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 409 с.
4. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика : навч. посіб. / за ред. С. Г. Шклярук. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с.
5. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Арутюнян С. С. та ін. ; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків : Діса плюс, 2020. 312 с.
6. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Дубина М. В. та ін. Чернігів, 2018. 352 с.
7. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Л. М. Алексеєнко, О. Р. Квасовський, О. О. Луцишин, П. М. Рендович, М. В. Стецько. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2018. 273 с.
8. Ринок фінансових послуг : підручник / Приказюк Н. В. та ін. ; за ред. Н. В. Приказюк. Київ : Ямчинський О. В., 2019. 756 с.
9. Шклярук С. Г. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика : навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с.
10. Цивільне право (частина особлива). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.

Додаткова література

1. Вергелюк Ю. Потенціал використання блокчейн технологій на фінансовому ринку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15> (дата звернення: 31.07.2022).
2. Волосович С. В. Інноваційні платіжні послуги як інструмент розвитку торгівлі. *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 29 (1). С. 12 - 18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29%281%29_4 (дата звернення: 31.07.2022).

3. Луців Б. Fintex в системі фінансової інклюзивності. *Світ фінансів*. 2018. Вип. 4 (57). С. 110 – 120.
4. Матвійшин Є. Розвиток gig-економіки в умовах цифровізації. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. 2021. 28 Dec. С. 15 – 16. URL: <https://doi.org/10.36074/logos-10.12.2021.v1.03> (дата звернення: 31.07.2022).
5. Музика-Стефанчук О. Digital economy and new financial technologies. *Theory and practice of intellectual property*. 2019. №. 2. С. 65 – 70. URL: <https://doi.org/10.33731/22019.167302> (дата звернення: 31.07.2022).
6. Попівняк Ю. М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 3(89). С. 137–144. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-137-144](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-137-144) (дата звернення: 31.07.2022).
7. Прохорова Т. В. Можливості застосування та впровадження Big Data та штучного інтелекту в технологічних процесах. *Науковий пошук молодих дослідників : зб. наук. пр. студентів*. Старобільськ : ДЗ ЛНУ ім. Тараса Шевченка. 2020. № 4. С. 72 - 78. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/handle/123456789/7684> (дата звернення: 31.07.2022).
8. Рубанов П. М. Структура ринку FinTech інновацій. *Науковий вісник Полісся*. 2019. Вип. 2 (18). С. 184–189.
9. Середюк І. О. Розвиток фінансових технологій (Fintech) на ринку банківських платіжних послуг. *IRChNUT*. 2020. URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/22165> (дата звернення: 31.07.2022).
10. Хорт Ю. В. Регулювання хмарних технологій у фінансовому секторі України. *Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. Одеса : Гельветика, 2021. Вип. 91. С. 223 - 236. URL: <http://apdp.onua.edu.ua/index.php/apdp/article/download/3252/3182> (дата звернення: 31.07.2022).*

11. Янишен В. П. Закон України «Про споживче кредитування»: нові стандарти захисту прав позичальників. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 139. С. 52 - 62.
12. Янишен В. П. Законодавче забезпечення відновлення кредитування. *Теорія і практика правознавства*. 2018. Вип. 2 (14). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/149536/148935> (дата звернення: 31.07.2022).
13. Янишен В. П. Правові засади захисту прав споживачів фінансових послуг. *Теорія і практика правознавства* 2019. Вип. 2 (16). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/186027> (дата звернення: 31.07.2022).
14. Kalashnikova T. V., Samokhina S. A. Development of the financial technology market in Ukraine as a factor in promoting financial inclusion. *The bulletin of kharkiv nation agrarian university named after v.v.dokuchayeva*. 2018. No. 3. P. 201–210. (Series "economic sciences"). URL: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2018-3-201> (дата звернення: 31.07.2022).
15. Karcheva H. T., Khoruzhyi S. H. Reforming of state regulation and supervision of financial institutions in ukraine. *Scientific bulletin of polissia*. 2017. Vol. 2, No. 4 (12). P. 58–61. URL: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2017-2-4\(12\)-58-61](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2017-2-4(12)-58-61) (дата звернення: 31.07.2022).
16. Kholiavko N., Kolotok M., Ostrovska N. Regtechandsuptech: advantages and directions of implementation. *Scientific bulletin of Polissia*. 2021. No. 1 (22). P. 114–126. URL: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1\(22\)-114-126](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1(22)-114-126) (дата звернення: 31.07.2022).
17. Kovalchuk A. T., Kotlyarevskyy Y. V., Knyazev S. I. Institutional aspects of innovative financial technologies regulation in a cryptocurrencies development context. *Economics and law*. 2019. No. 3. P. 97–106. URL: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2019.03.097> (дата звернення: 31.07.2022).
18. Krylova O. V. Development of microfinance organizations in Ukraine in terms of fintech financial market transformation. *Business inform*. 2020. Vol. 10, No. 513. P. 316–325. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-316-325> (дата звернення: 31.07.2022).

19. Semenog A. Digital technologies in the conditions of digital economy formation. *Scientific notes of osth academy national university*. 2020. Vol. 1, No. 19 (47). P. 20–28. (Series "economic sciences"). URL: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-19\(47\)-20-28](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-19(47)-20-28) (дата звернення: 31.07.2022).

Інтернет-ресурси

1. Сайт наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – <http://library.nlu.edu.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
3. Сайт ЮНСІТРАЛ – <https://uncitral.un.org/ru>
4. Сайт Постійного представництва України при ООН – <https://ukraineun.org/>
5. Офіційна сторінка Європейського Союзу – <http://europa.eu>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://reyestr.court.gov.ua>
7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права № 1. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/224-tsyvilne-pravo-ukrainy-2-chastyna.html>